

Museibanornas verksamhet i siffror 2006

Följande siffror baseras på uppgifter insända av MRO:s medlemmar. Tyvärr saknas uppgifter från ett par banor med relativt omfattande verksamhet. I nedanstående sammanställning har dessa siffror skattats liksom uppgifter från museibanor som ej är medlemmar av MRO. Sammanställningen är alltså preliminär men fullt användbar för det väsentliga syftet med enkäten; att presentera omfattningen av museibanornas verksamhet uttryckt i form av antalet besök, medlemmarnas aktivitet och ekonomi. Det är intressant att filosofera över hur olikheter och likheter mellan de olika museibanorna återspeglas i siffrorna. Dessa funderingar bör dock vänta tills materialet är komplett. Råmaterialet, i form av insända siffror, kommer att finnas tillgängligt inom MRO.

Som framgår av rubriken och uppdraget har här endast museibanor i konventionell mening redovisats; museer och utflyktståg är inte medtagna.

Djurgårdslinjen, SS, är en i Sverige – och kanske också i övriga världen - helt unik museibana. Den förenar trafik med museala fordon med en transportuppgift på ett spår där Stockholms stad är både ägare och innehavare. Antalet resande är nästan tjugo gånger så många som på den största museibanan av konventionell typ. Detta betyder att om man tar med Djurgårdslinjens siffror i summan av samtliga museibanor kommer dessa att försvinna i Djurgårdslinjens stora tal. Jag har därför valt att i många sammanhang särredovisa Djurgårdslinjen

Museibanorna hade i förväg annonserad trafik utan krav på bokning i förväg under tillsammans 640 dagar och körde därutöver för abonnemang under 190 dagar. Under dessa dagar kördes ca 4000 tåg (exkl Djurgårdslinjen som gjorde ca 11500 turer med sina spårvagnar).

Antal besökare under annonserade trafikdagar 2006 (alla siffror avrundade till närmaste tusental)

	Antal	Summa
Enligt insända uppgifter, exkl Djurgårdslinjen	81 000	81 000
Med tillägg för saknade uppgifter	14 000	95 000
Med tillägg för museibanor som ej är medlemmar av MRO	5 000	100 000
Djurgårdslinjen (SS)	292 000	392 000

MRO

Verksamheten är praktiskt taget helt baserat på ideellt arbete av ca 2200 intresserade medlemmar som aktivt deltar i arbetet at driva järnvägen.

Antalet dagsverken i trafiken är osäkert eftersom många föreningar har bristfällig statistik. Totalt i trafiken kan man skatta till 5500 inkl SS och 4000 exkl SS. Antalet dagsverken utom trafiken har flertalet museibanor inga uppgifter om men med utgångspunkt från de banor som har en viss koll kan man anta att det är minst tre gånger så stort som i trafik men med stora skillnader mellan banorna. Detta skulle innebära att > 15 000 dagsverken läggs ned på banan, fastigheter och annan infrastruktur, underhåll och renovering av fordon, administration, marknadsföring etc.

Totalt omsätter museibanorna, exkl SS, 18 miljoner kronor. En stor del av detta är inkomster från biljetter och från försäljning av souvenirer och kaffe. Resten av intäkterna utgör bidrag och gåvor från stat (en liten andel), kommuner, landsting, olika stiftelser, enskilda och inte minst EU. Den mängd av omsättningen som kommer från biljetter och försäljning till besökarna varierade 2006 från knappt 20 % till drygt 70 %.

Man skall emellertid inte dra för långtgående slutsatser av detta eftersom proportionerna kan variera kraftigt mellan olika år. Vissa år har föreningen fått stora bidrag för något visst projekt, under de följande åren kanske inget alls. Rena driftsbidrag har en mycket liten omfattning, huvudsakligen i form av stöd till viss arbetskraft (under tio personer sammanlagt för samtliga banor). Bidragen har alltså nästan helt gått till avgränsade projekt.

För vissa banor är antalet besökare ganska konstant – det varierar med några få procentenheter från till år – medan andra har stora fluktuationer, upp till 40 %. Dessa stora förändringar kan givetvis inte ges någon generell förklaring utan måste analyseras för varje järnväg separat. Besöksantalets förändringar hos de olika banorna har ingen påvisbar samvariation som skulle kunna tolkas som ett tecken på någon gemensam, bakomliggande orsak utom möjligen ökningen från 2005 till 2006. Medelvärde av de procentuella förändringarna från år till år (gäller enbart banor som lämnat uppgifter och exkl Djurgårdslinjen) är 2003: - 3 %, 2004: + 3 %, 2005: + 3 % och 2006 + 19 %. Kan man möjligen spåra en effekt av jubileet?